

Nederlandse Hydrachnellae XXX

A-Thienemannia fluvicola n.sp.

door

A. J. BESSELING

In het Jaarboek 1919 van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg vinden we op pag. 81 een bijdrage van Dr G. ROMIJN: „Hydracarien in Limburg 1918”, en op pag. 85 daarvan de vermelding van een mijt, behorende tot een nieuwe soort en een nieuw geslacht en aangeduid met de naam *Chelomideopsis Annemiae*. ROMIJN wijdt aan deze soort enkele regels, en eindigt onderaan pag. 85 met de opmerking: „Op een andere plaats zal ik dit dier uitvoerig beschrijven”, enz. Blijkbaar vond ROMIJN, dat zijn korte aanduiding geen beschrijving genoemd kon worden.

Het is jammer dat ROMIJN voor deze beschrijving geen tijd heeft kunnen vinden, want in hetzelfde jaar, 1920, werden soort en geslacht beschreven door VIETS onder de naam *A-Thienemannia schermeri* (Arch. f. Hydrob. 12 : 813), zodat de benaming van ROMIJN niet geldig is.

A-Th. schermeri is een interessante soort, zowel wat de bouw, als wat de levenswijze betreft. Zij komt voor in bronnen en de bovenloop van de daaruit ontspringende bergbeekjes. Het verspreidingsgebied is: Z.-Zweden, Bornholm, Denemarken, NW.-Duitsland, Z.-Limburg.

Tot nu toe was *schermeri* de enige soort van het genus. In October van het vorige jaar vond schrijver echter in detritus langs de oever van de Rosep bij Haaren een *A-Th.* ♀, kennelijk tot een tweede soort behorende. De beschrijving moge hier volgen.

A-Thienemannia fluvicola n.sp.

♀ Lengte 590 μ , breedte 520 μ . De verhouding 1-br is alzo 113 : 100. Bij *schermeri* is deze verhouding \pm dezelfde.

Kleur. Rugschild, maxillair-orgaan, palpen en epimeren rood-bruin. Tussen epimeren en buikpantser rood. Overige delen geel-groen-bruin. Excretie-orgaan wit.

Licham ellipsvormig, de grootste breedte iets achter het midden. Oogkapsels uitstekend. Voorrand tussen de antenniforme borstels recht.

Max.-organ 114 μ lang. Het is voor iets breder dan achter. De voorrand is stomp en dwars-lopend, niet hoekig als bij *schermeri*. De med. punt is slechts weinig uitgetrokken. Op de onderzijde vooraan links en rechts een lang haar.

De **palpen** zijn gekromd als bij *schermeri*. De leden IV en V zijn evenzo met de oorspronkelijke dorsale zijden naar binnen en tegen elkaar aan gedraaid, zodat de vroegere ventrale zijden naar buiten wijzen. De beharing is spaarzaam. P II draagt dorsaal: prox. 1 borstel, in het midden ook 1, en langs de distale rand 3 borstels. P. III heeft langs de dist. rand med. en lat. een lang haar. P IV is lateraal verlengd; deze punt is niet afgerond als bij *schermeri*, doch vrij spits. Dorsaal staat even voor het midden een lang haar. Ventraal staat op de laterale punt in plaats van een sterke borstel een tamelijk lang haar. Verbreding en verdikking van P III en P. IV komen bij *fluvicola* niet voor. De breedte van P III bedraagt prox. 36 μ , dist. 42 μ . De breedte van P IV bedraagt prox. 43 μ , dist., even boven de inplanting van P V: 40 μ . Als geheel lijken de palpen van *fluvicola* veel meer op een *Arrenurus*-palp, dan die van *schermeri*.

Epimeren als bij *scherméri*. 1e Ep. zonder naad. De voorste punt is veel spitsler dan bij *scherméri* en draagt een lang haar.

Het genitaalorgaan evenzo als bij *scherméri*. De nappiaten zijn sikkelvormig, doch met meer nappen, namelijk iets meer dan 50.

De poten zijn kort, doch dunner en slanker. Bij 2P4 werden de volgende maten bevonden.

	prox. dikte	lengte	dist. dikte
<i>scherméri</i>	24 μ	65 μ	45 μ
<i>fluvicola</i>	17 μ	81 μ	33 μ

Het aantal rechte en kromme, korte en lange borstels is bij de nieuwe soort iets minder dan bij *scherméri*.

Voorts zijn er bij *fluvicola* wel zwemharen aanwezig, en wel in de volgende aantallen: 2P4 : 1 of 2 — 2P5 : 2 — 3P4 : 3 — 3P5 : 2 of 3 — 4P3 : 1 — 4P4 : 3 — 4P5 : 3.

Deze zwemharen zijn alle langer dan het volgende pootlid.

De klauwen bestaan uit 1 goed ontwikkelde tand, met 1 kleine dorsale en 1 kleine ventrale nevenklauw. Het blad is smal.

Zusammenfassung. A-Thienemannia fluvicola, n.sp.

♀ Länge 590 μ , Breite 520 μ .

Farbe. Rückenschild, Max.-organ, Palpen, Epimeren rötlichbraun. Zwischen Epimeren u. Bauchpantzer rot. Uebrigé Teile gelbgrünlich braun. Excr.-Organ weisz.

Körper elliptisch, gröszte Breite etwas hinter der Mitte. Augen hervorragend. Stirn gerade.

Max.-Organ 114 μ lang, vorn etwas breiter als hinten. Der Vorderrand ist stumpf und nicht eckig wie bei *scherméri*, die Mitte nur wenig ausgezogen. Vorn l. u. r. ein langes Haar.

Die Palpen sind gekrümmt und gedreht gleich wie bei *scherméri*. P II hat dorsal prox. 1 Borste, in der Mitte 1 und dist. 3 Borsten. P IV ist lat. verlängert, die Spitze ist nicht abgerundet, sondern ziemlich scharf. Ventral findet sich ein ziemlich langes Haar. Dorsal steht etwas vor der Mitte ein langes Haar.

P III und P IV sind nicht verbreitert. Die Palpen gleichen der *Arrenurus*-Palpe weit mehr als der von *scherméri*.

Epimeren wie bei *scherméri*. 1e Epimeren nahtlos verwachsen, vorn mit ziemlich scharfer Spitze u. ein langes Haar.

Gen.-Organ wie bei *scherméri*; Napfplatten sichelförmig u. mit etwas mehr als 50 Nöpfe.

Beine kurz, aber dünner u. schlanker. Es gibt kurze u. lange, rechte u. krumme Borsten, aber weniger als bei *scherméri*.

Schwimmhaare: 2B4 : 1 oder 2 — 2B5 : 2 — 3B4 : 3 — 3B5 : 2 oder 3 — 4B3 : 1 — 4B4 : 3 — 4B5 : 3 Stück.

Diese Schwimmhaare sind länger als die folgenden Beinglieder.

Die Klauen haben einen groszen Zahn u. dors. u. ventr. eine kleine Nebenzinke. Das Blatt ist schmal.

's Hertogenbosch, Koningsweg 30, Januari 1951.